

## **HOE KAN U HET GEBRUIKSGEMAK VAN UW GIDS VERBETEREN?**

(Dit document zal toegevoegd worden als bijlage bij de procedure “criteria van gidsen”).

### ➤ **Doelstelling**

Gidsen hebben als doel de gebruikers (operatoren actief in de voedsel en voederketen) te helpen bij het zich in orde stellen ten aanzien van de reglementering inzake autocontrole.

Om dit doel te bereiken is het belangrijk dat de gids eenvoudig, praktisch, leesbaar, overzichtelijk en niet complex wordt opgesteld.

Hiervoor kunnen verschillende technieken gebruikt worden. Hieronder worden een aantal voorbeelden van dergelijke technieken toegelicht.

Afhankelijk van welke sector precies behandeld wordt (bijvoorbeeld primaire sector versus transformatie versus distributie) in een gids zullen bepaalde technieken meer of minder relevant zijn.

### ➤ **Voorbeelden van technieken**

#### (1) Het volume

	--- volume ---
TIPS	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Talloze herhalingen moeten vermeden worden</li> <li>- Enkel het noodzakelijke opnemen in de gids</li> <li>- Eindeloze historie tot in de fijnste details omtrent de verschillende overlegvergaderingen vermijden</li> <li>- 2 blz CV per persoon en dit voor alle personen die meegewerkt hebben aan de gids worden niet gevraagd</li> <li>- pas het volume van de gids aan aan de complexiteit van de sector</li> <li>- ...</li> </ul>
Goed vb	Gids in distributie sector met ongeveer 125 blz
Slecht vb	Gids van 3 classeurs

#### (2) De structuur

	--- structuur ---
TIPS	<ul style="list-style-type: none"> <li>- maak een goede en duidelijke inhoudstafel, indeling in hoofdstukken en bijlagen</li> <li>- duidelijke en correcte verwijzingen maken naar de bijlagen</li> <li>- Eventueel zaken verplaatsen naar bijlagen</li> </ul>
Goed vb	Structuur van de generieke checklist (zie <a href="http://www.favv.be">www.favv.be</a> ) (alternatieven zijn natuurlijk ook goed zolang er een bepaalde logica in zit en iedereen de nodige informatie er gemakkelijk uit kan halen)
Slecht vb	Eerst HACCP voorbeelden, dan GHP, dan de theorie HACCP, ... (= alles door elkaar en niet chronologisch)

#### (3) Situering van de gids (waarom en hoe gebruiken)

	--- situering ---
--	-------------------

TIPS	- voorzie een vlotte inleiding die de gebruiker aanspreekt - wijs de exploitant op zijn verantwoordelijkheid - Het volstaat niet om zich te beperken tot het citeren van enkele referenties van wetgeving zonder bijkomende situering te geven naar het doel en het gebruik
Goede vb	1. Tips voor goed gebruik 1.1. hoe werken met de sectorgids? a) Lees ... b) Inventariseer ... c) ... 1.2. Bij de opstart als XXX (activiteit)? Je vindt hier een aantal richtlijnen en aandachtspunten over zeer diverse onderwerpen of vragen die aan bod komen als je wil starten. Als je hiermee rekening houdt vóór en tijdens de opstart kan je veel problemen achteraf vermijden. ...

(4) De inhoud

## - Eenvoudig taalgebruik

	--- eenvoudig taalgebruik ---
TIPS	Schrijf de gids in de taal van de bedoelde gebruiker
Goed vb	Het autocontroleplan is het sluitstuk voor een veilige productie. ... Er wordt daarbij uitgegaan van de volgende vraag: “Wat is essentieel voor XXX (activiteit) opdat zij de veiligheid van hun productie onder controle hebben?” Bij de opmaak van een autocontroleplan zullen dus volgende stappen gezet worden: - Ga na hoe ... - Kijk per stap ... - Maak een overzicht van ...
Slecht vb	Elke exploitant, uitgezonderd voor de primaire productie, moet een systeem van autocontrole instellen, toepassen en handhaven dat de veiligheid van zijn producten omvat. Voor wat betreft de levensmiddelen moet het systeem van autocontrole gebaseerd zijn op de principes van het “Hazard Analysis and Critical Control Points-system” (HACCP). (= gewoon citaat van de wetgeving)

## - Duidelijkheid

	--- duidelijkheid ---
TIPS	Vermijdt benaderende woorden en vage begrippen
Slecht vb	Er wordt aangeraden ... Het meest ideale is om ... Voldoende dikwijls, ...

## - De gebruiker aanspreken

	--- de gebruiker aanspreken ---
TIPS	niet in de derde persoon
Goed vb	... Indien je toch XXX (een product in bepaalde omstandigheden) wil gebruiken, hou dan vooral rekening met volgende aandachtspunten: ... (= je voelt je aangesproken)
Slecht vb	In navolging van het Koninklijk Besluit betreffende de autocontrole, de meldingsplicht en de traceerbaarheid in de voedselketen, moet elke exploitant onmiddellijk het FAVV verwittigen als hij van oordeel is of redenen heeft om aan te nemen dat een product dat hij heeft ingevoerd, geproduceerd, geteeld, gekweekt, verwerkt, vervaardigd of gedistribueerd schadelijk kan zijn voor de gezondheid van de mens, dier of plant. Hij informeert het Agentschap over de maatregelen die hij heeft

	genomen om een risico te voorkomen. (= zeer afstandelijk geschreven, door taalgebruik en door derde persoon)
--	---

- De gebruiker aanmoedigen





	--- aanmoedigen ---
TIPS	- Niet omdat het moet, wel omdat je er het nut ervan inziet - Niet ontmoedigen, wel aanmoedigen - Geen problemen, enkel oplossingen (elk probleem heeft zijn oplossing)
Goed vb	De maatschappij vraagt steeds meer garanties voor kwaliteitsvol en veilig voedsel. Dit werd door de overheid vertaald in tal van normen en reglementeringen rond hygiëne, kwaliteit en kwaliteitscontrole. ... Deze "sectorgids XXX" wil hierop een antwoord bieden.
Slecht vb	Omdat de overheid dit vraagt en om aan de eisen en de wensen van de overheid te voldoen, zal elk bedrijf naast de naleving van de wettelijke normen, een systeem moeten hanteren voor het beheersen van de bedrijfsprocessen, waarmee de veiligheid van het XXX (product) wordt beheerst en gegarandeerd.
Slecht vb	Het is op dit ogenblik nog onduidelijk in welke mate bedrijven met activiteit XXX, al dan niet onder het KB autocontrole en onder deze gids vallen. (= een gids is geen document om uw ongenoegen of onduidelijkheden te verspreiden)

- De gebruiker begeleiden

	--- begeleidend ---
TIPS	- gidsen is begeleiden! - Een praktische aanpak van de theorie. Concrete voorbeelden! - niet enkel vermelden aan wat voldaan moet zijn, ook het waarom vermelden - vermijdt termen zoals "voldoende", "adequaat", ... - duidelijk de praktische oplossingen aangeven om de geïdentificeerde gevaren te beheersen
Goed vb	Register IN Dit register beschrijft alle ingrediënten die aangekocht worden. Je kan hiervoor een aparte registertabel aanmaken. Of misschien kan je hiervoor ook het formulier gebruiken van je ingangscntrole van de grondstoffen waar je dan een aantal extra zaken op vermeld. Je kan hiervoor gebruik maken van het formulier in bijlage register IN. ...
Slecht vb	Elke exploitant dient volgende richtlijnen met betrekking tot traceerbaarheid toe te passen, naargelang de verschillende processen die voor hem van toepassing zijn in zijn bedrijfssituatie: ... (= trek uw plan, ipv geval per geval reeds in de gids te verduidelijken)
Slecht vb	Een algemene, theoretische HACCP cursus die toegepast kan worden op gelijk welke sector

(5) De algemene presentatie

	--- Algemene presentatie ---
TIPS	- Figuren, tabellen, grafieken en tekeningen - Het volstaat natuurlijk niet om dergelijke grafieken en tabellen op te nemen. Deze moeten natuurlijk ook toegelicht worden. - Geen doorlopende tekst, zonder veel alinea's - Eye-catchers gebruiken i. Conclusie in een kader zetten ii. Herkenningstekens gebruiken voor een terugkerend item iii Werken met kleuren

	iv. Aanduiden van “TIPS !” v. ...
Goed vb	Te onthouden: - Regelmatig de handen wassen is noodzakelijk. - ...
Goed vb	<u>Eye-catchers</u>  <b>Tips:</b> 
Goed vb	<u>Een veel zeggende figuur bij een verklarende tekst:</u>  $<7^{\circ}\text{C}$  $>65^{\circ}\text{C}$